VOORBLAD

ONTWERP
RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 863707

Onderwerp:	Advies over aanwijzing Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom als lokale omroep voor gemeente Zutphen
Programma:	2. Wonen en leefbaarheid

Forum:	Oordeelsvormend	
Portefeuillehouder	Sjoerd Wannet	
Inlichtingen bij:	Wel, Josje van der	
	Telefoonnummer: 14 0575	E-mailadres: info@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Controlerend Budgetrecht
Beleidsvrijheid:	Beperkt
Programmabegrotingswijziging:	Ja

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. Het Commissariaat voor de Media positief te adviseren over de aanwijzing van Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom als lokale omroep voor de gemeente Zutphen, nu deze media-instelling voldoet aan de eisen die de Mediawet 2008 stelt;
2. Om een bedrag van € 9.030 te onttrekken vanuit de bestemmingsreserve Cultuur ten gunste van Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom;
3. De begroting 2025 dienovereenkomstig te wijzigen (begrotingswijziging 2025-5).

TOELICHTING

Inleiding
Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom (hierna: RTV Berkelstroom) heeft het Commissariaat voor de Media laten weten dat zij in aanmerking wenst te komen voor een aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Zutphen in een aansluitende periode. De huidige aanwijzing eindigt op 31 mei 2025.
Het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) heeft in haar brief van 11 september 2024 aan de gemeenteraad gevraagd op grond van artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008 het Commissariaat te adviseren over de vraag of de media-instelling voldoet aan de eisen die deze wet stelt.

Beoogd effect
1. Het Commissariaat voorzien van het gevraagde advies.
2. De lokale omroep een aantal eenmalige investeringen laten doen in 2025.

Argumenten
1.1 RTV Berkelstroom voldoet aan de eisen die de Mediawet 2008 stelt.
Bij het aanwijzen van een omroep als lokale omroep controleert de gemeenteraad of de betreffende aanvrager voldoet aan de wettelijke vereisten. Het gaat om de volgende wettelijke voorwaarden waar niet van afgeweken kan worden, en waar de gemeenteraad in zijn advies de volgende vragen met een duidelijke "ja" of "nee" dient te beantwoorden:
a. Is de lokale omroep een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of een vereniging?
b. Stelt de lokale omroep zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een gemeente leven?
c. Heeft de omroep een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?
d. Is dit programmabeleid bepalende orgaan (pbo) representatief samengesteld?

De vragen a t/m c zijn door het Commissariaat getoetst en in orde bevonden. Hier kan dan ook een "ja" op geantwoord worden.

1.2 Het programmabeleid bepalend orgaan (pbo) is representatief samengesteld.
Voor een antwoord op vraag d is het aan de gemeenteraad om te bepalen of het programmabeleid bepalend orgaan representatief is samengesteld voor de gemeente Zutphen. Het pbo van RTV Berkelstroom bestaat uit de volgende stromingen: Onderwijs en Educatie, Kunst en Cultuur, Winkeliersverenigingen en Evenementen, Maatschappelijke Zorg en Welzijn en tot slot Wonen.
De verschillende stromingen zorgen voor een diverse samenstelling van het pbo. Waardoor de programmering voldoende aansluit bij de samenleving van Zutphen.

Op vraag d kan met een "ja" geantwoord worden. RTV Berkelstroom voldoet daarmee aan alle wettelijke voorwaarden die de Mediawet 2008 aan een media-instelling stelt. Aan het Commissariaat kan daarom een positief advies worden uitgebracht.

1.3 Het beleidsplan van RTV Berkelstroom geeft de visie, doelstellingen en strategieën van de omroep voldoende weer.
Het beleidsplan van een lokale omroep is geen wettelijk vereiste bij het aanwijzen van een lokale omroep. Echter geeft het wel inzicht in de plannen voor de betreffende periode en waar de lokale omroep op wil inzetten.
Het beleidsplan van RTV Berkelstroom geeft inzicht in waar ze voor staan en waar ze juist meer op willen inzetten. Zo willen ze meer verbinding creëren tussen de inwoner en de politiek, willen ze inzetten op het tegengaan van polarisatie, dé lokale nieuwsvoorziening zijn voor alle inwoners van Zutphen en omgeving en inzetten op de samenwerking met andere lokale omroepen. Kwalitatieve en relevante journalistiek staan centraal. Het beleidsplan onderstreept daarmee dat het pbo en de programmering voldoende divers is en aansluit op de samenleving van Zutphen.

1.4 De gemeente voldoet aan de zorgplicht die voortvloeit uit de Mediawet 2008.
Sinds 1 januari 2010 kent de Mediawet een zorgplicht voor gemeenten voor de bekostiging van de lokale omroep. De gemeenten vergoeden de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van een lokaal toereikend media aanbod (LTMA). Het gemeentebestuur voldoet aan deze zorgplicht door jaarlijks een subsidie toe te kennen aan haar lokale omroep, RTV Berkelstroom.

2.1 RTV Berkelstroom kan een aantal eenmalige investeringen doen.
Om de kwaliteit van de lokale omroepen te verbeteren gaan de nu 341 lokale omroepen vermoedelijk vanaf 2028 over naar 80 streekomroepen. Momenteel wordt er gewerkt aan een wetswijziging. Ook RTV Berkelstroom zal onderdeel worden van een streekomroep (samen met de lokale omroepen van Apeldoorn, Brummen, Voorst en Heerde). Als kartrekker van de streek wil RTV Berkelstroom hier alvast op voorsorteren door onder andere te investeren in een televisiekanaal (deze bestaat nog niet in de betreffende streek). Met een televisiekanaal maakt de streekomroep naast de bijdrage vanuit het Rijk een grote kans op een forse bijdrage vanuit het Stimuleringsfonds. Op deze manier zetten zij een stevige basis neer voor de toekomstige streekomroep en voor gemeente Zutphen als karttrekker van deze streek.

2.2 De bijdrage aan RTV Berkelstroom is conform de VNG-richtlijnen.
Met de inzet van de bestemmingsreserve Cultuur komen we tegemoet in een aantal eenmalige investeringen voor onze lokale omroep. Op deze manier sorteren we voor op de overgang naar één streekomroep. Echter is het bedrag dat we aan de lokale omroep toekennen al jaren minder dan de richtlijnen van de VNG. Het gaat hierbij jaarlijks om een structureel tekort van ruim € 9.000. Vanwege de kwetsbare positie van veel lokale omroepen komt de VNG jaarlijks met een normbedrag. Dit bedrag is richtinggevend. De gemeente beslist zelf over de hoogte van de subsidie. Gemeenten hebben een wettelijke instandhoudingsplicht voor de lokale omroep, met een financiering uit het Gemeentefonds. Het normbedrag wordt jaarlijks bijgesteld met dezelfde prijs-en loonontwikkeling als het Gemeentefonds. Voor 2025 gaat het om een bedrag van € 1,62 per huishouden.
Met het incidenteel onttrekken van een bedrag aan de bestemmingsreserve Cultuur geven we aan dat we onze lokale omroep belangrijk vinden en dat we ook voor 2026 en 2027 kijken naar een structurele oplossing, door ook de lokale omroep mee te nemen in de integrale afweging voor het gehele culturele veld met de herijking van de Cultuurnota.

Kanttekeningen
1.1 Een nieuwe Mediawet treedt vermoedelijk vanaf 1 januari 2028 in werking.
Op dit moment werkt het ministerie van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) aan een nieuwe Mediawet. Vermoedelijk wordt deze wet vanaf 2028 van kracht. Voor gemeenten heeft dit nieuwe stelsel twee gevolgen: een overgang van de lokale omroep naar één streekomroep en de bekostiging van de omroepen verloopt niet meer via gemeenten maar via het Rijk. Dit betekent dat de aanwijzing voor RTV Berkelstroom waarschijnlijk voor een periode van drie jaar geldt in plaats van de voorheen geldende vijf jaar.

Samen met de NLPO (Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen) worden er momenteel gesprekken gevoerd met de betreffende lokale omroepen om gezamenlijk na te denken over wat het vormen van een streekomroep betekent en wordt er een plan van aanpak opgesteld.

1.2 De beoogde aanwijzingsprocedure voor de streekomroepen volgens de nieuwe Mediawet verloopt ook via de gemeenteraad.
Gemeenteraden adviseren ook in het nieuwe stelsel over de aanwijzing van de gewenste streekomroep. Tot die tijd is de gemeente wettelijk verplicht om te zorgen voor de instandhouding van de lokale omroep. Net als het zorgdragen voor de bekostiging van de omroep. Omdat de aanwijzingsprocedure voor de streekomroep straks ook via de gemeenteraden verloopt is het van belang om op de hoogte te blijven van de recente ontwikkelingen.

Financiën
1. Als richtsnoer voor de financiering van de lokale omroep wordt voor 2025 een bedrag van € 1,62 per huishouden aangehouden. Het bedrag is richtinggevend, het gemeentebestuur beslist zelf over de hoogte van de subsidie. Er is voor het jaar 2025 een bedrag van € 28.400 begroot. Conform de bovengenoemde VNG-richtlijnen zou de gemeente Zutphen op basis van haar 23.105 huishoudens een bedrag van € 37.430 beschikbaar moeten stellen aan haar lokale omroep.

2. Het verschil van € 9.030 (37.430 - 28.400) wordt meegenomen in besluitpunt twee van dit voorstel. Waarbij wordt voorgesteld om het verschil in te zetten voor een aantal eenmalige investeringen, waaronder het opzetten van een televisiekanaal. Op deze manier kan de lokale omroep voorsorteren op haar positie in de regio en binnen de streekomroep. Met het onttrekken van een bedrag van € 9.030 uit de bestemmingsreserve Cultuur blijft er een bedrag staan in deze bestemmingsreserve van € 323.697,12 met peildatum 31-12-2025.
3. De afweging voor het jaar 2026 en 2027 wordt meegenomen met de herijking van de huidige Cultuurnota, waarbij gekeken wordt naar het gehele culturele veld. Ook is deze afweging afhankelijk van de wetswijziging en wanneer deze in werking treedt (dus wanneer de financiering via het Rijk gaat verlopen).

Communicatie
Na besluitvorming wordt het Commissariaat op de hoogte gesteld van het advies van de gemeenteraad. Daarbij wordt het raadsvoorstel en het -besluit meegestuurd. Als ook de notulen van de raadsvergadering.

Uitvoering
RTV Berkelstroom wordt op de hoogte gesteld van het advies van de gemeenteraad.

De gemeenteraad wordt via een informerende raadsmemo tijdig op de hoogte gebracht over de wetswijziging en wanneer deze definitief van kracht wordt. Daarnaast nemen we de gemeenteraad mee in wat de wijziging gaat betekenen voor RTV Berkelstroom, de gemeente Zutphen en ook voor de inwoners van de betrokken gemeenten.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Bijlagen
863707 - Bijlage 1 - Aanvraag RTV Berkelstroom 2025-2029
863707 - Bijlage 2 - Begrotingswijziging 2025-5 Advies over aanwijzing Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom als lokale omroep voor Zutphen

Stukken die ter inzage liggen
Geen.

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van DATUM met nummer 863707;

gelet op artikel(en) 108 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. Het Commissariaat voor de Media positief te adviseren over de aanwijzing van Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom als lokale omroep voor de gemeente Zutphen, nu deze media-instelling voldoet aan de eisen die de Mediawet 2008 stelt;
2. Om een bedrag van € 9.030 te onttrekken vanuit de bestemmingsreserve Cultuur ten gunste van Stichting Lokale Omroep de Berkelstroom;
3. De begroting 2025 dienovereenkomstig te wijzigen (begrotingswijziging 2025-5).

Aldus besloten in de openbare
vergadering van de raad van de gemeente
Zutphen, gehouden op:

De voorzitter, de griffier,